

Ægteskab. Heller ikke det kunde gennemføres. Men i 1902, da Venstre dannede Ministerium, blev der af Justitsministeren med Støtte af mig som Kultusminister indbragt Lovforslag om borgerligt Ægteskab, og det talte jeg selvfølgelig for at faa gennemført og ønskede det gennemført og mener endnu den Dag i Dag, at det vilde være den mest konsekvente Form under Forhold, hvor Staten har sit og Kirken sit. Da jeg imidlertid saa, hvorledes det gik i Aarene fra 1902—03 til 1904—05, at der rejste sig en overordentlig stærk Modstand dels fra kirkelig Side, dels fra forskellige andre Sider — der indkom store Adresser imod Lovforslaget, det kunde heller ikke gennemføres i Landstinget — da jeg saa denne store Modstand, maatte jeg indse, at den Gang kunde Sagen ikke gennemføres.

Naar jeg nu ser, at der fremdeles er stor Modstand mod den tvungne borgerlige Ægteforening, og at vore Nabolande Sverige og Norge, ja, endogsaa Island, hvor de for øvrigt vil indbringe nyt Lovforslag af omfattende Art ligesom det, der her er Tale om, holder paa den fakultative Ordning, er det min Tro, at den Modstand, som fra forskellig Side er fremme mod tvungen borgerlig Ægteforening, med Kraft vil paaberaabe sig, at i vore Nabolande har man den fakultative Ordning, og det vil medvirke til, at Lovforslaget ikke kan gennemføres paa dette Punkt. Da det ikke kan være nogen Hovedsag for Ministeren just at faa denne Ordning gennemført, finder jeg det forsvarligt og rigtigst, naar man vil have Lovforslaget gennemført, at indgaa paa samme Form med Hensyn til Ægteskabets Stiftelse som den, de har i Sverige og Norge og paa Island; det er jo saa muligt, at man efter nogen Tids Forløb vil vælge at gaa over til det mest konsekvente ogsaa i de andre Lande, nemlig at Staten faar sit, at vi faar tvungen borgerlig Ægteforening, og Kirken faar sit.

Det er denne Betragtning, som har ført til, at jeg for mit Vedkommende mener, at det vil være rettest nu ligesom i de øvrige nordiske Lande at gaa over til en fakultativ Ordning. Jeg sætter ogsaa overordentlig megen Pris paa, at vi, saa vidt muligt, har fælles Regler med disse Lande, og jeg tror, at vi skal tage noget

Hensyn dertil. Under disse Omstændigheder finder jeg det rigtigst, at Venstre har stillet sig, som det har, og der vil ikke udbryde nogen Strid indenfor Partiet, selv om det maatte vække Beklagelse hos den ærede Ordfører for det radikale Parti.

Formanden: Folketingsmanden for Præstø Amts 4de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Jessen: Jeg beklager at maatte konstatere, at den ærede 2den Ordfører for det konservative Folkeparti, det ærede 7de Medlem for Randers Amt (Harbø), ikke har Gnist af Begreb om, hvad den materialistiske Historieopfattelse vil sige. Han røbede et saadant Ukendskab dertil, at jeg maa give Afkald paa i hvert Fald i en kort Bemærkning at give ham Vejledning derom. Jeg skal gerne manuducere det ærede Medlem deri og muligvis ogsaa gøre nogle Bemærkninger derom her fra Talerstolen, naar jeg senere faar Ordet, men det ærede Medlems Uvidenhed var saa stor, at jeg næsten vil betragte det som haabløst at gøre det. Jeg vil anbefale det ærede Medlem at studere nøjere dette meget bekendte og meget let tilgængelige Begreb, som jeg ikke begriber at, han ikke har Kendskab til.

Formanden: Det 13de Medlem for Hovedstaden har Ordet for en kort Bemærkning.

Elna Munch: Det er virkelig med meget stor Beklagelse, at jeg hører, at det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) har skiftet Standpunkt i denne Sag. Naar man har talt saa kraftigt og saa overbevisende og saa meget om en Sag, som det ærede Medlem har gjort, til Forsvar for tvungent borgerligt Ægteskab, synes jeg, det mest konsekvente vilde have været, at man holdt fast derved, og jeg beklager, at det ærede Medlem fra Ringkøbing har ladet sig overbevise af andre i denne Sag i Stedet for at lade sig overbevise af de mange fortræffelige Ord, han selv har udtalt derom.

Formanden: Jeg skal hermed afbryde Forhandlingen.